KBT Fagskole

Utdanning for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid

Veien videre til arbeid og utdanning

Årsrapport og utdanningskvalitet 2021

https://www.kbtfagskole.no/

Trondheim 31. mars 2022
Karl Johan Johansen
Anne Hirrich

Uteksaminerte erfaringskonsulenter fra KBT Fagskole, kull 2020-2021- På studieavslutningen i Sorgenfriveien 9, juni 2021.

Deler av KBT Fagskole staben på studieavslutningen, juni 2021. Med blomstergave fra studentene.

Foto: Silje Margrethe Jørgensen

Innhold

FORKORTELSER 1

INNLEDNING 2

COVID-19 2

ETABLERING, ORGANISERING OG SAMARBEID 3

TILTAK FOR STUDIEÅRET 2021-2022 4

LOKALISERING OG FASILITETER 5

OM UTDANNINGEN 6

OPPTAKSKRAV 6
UNDERVISNING 6
TEORIEMNER 7
PRAKSISEMNER 7
VEILEDNING 7
KOSTNADER 8

ERFARINGSKONSULENTROLLEN 8

YRKES- OG ARBEIDSLIVSRELEVANS 8

STUDENTRETTIGHETER OG - MEDVIRKNING 9

EKSAMENSRESULTAT OG STUDIEGJENNOMFØRING 9

LÆRINGSMILJØ OG MØTEPLASSER 12

LÆRINGSPLATTFORMEN LIFTER 12
STUDENTENES FACEBOOK GRUPPE 13
DIGITALT KLASSEROM 13
FYSISK AREAL 13
SEMESTER- OG STUDIEAVSLUTNING 14
VEILEDNINGSGRUPPER 14
SNAKKEKVARTERET 14
EVALUERINGSGRUPPE 15

TILBAKEMELDING OG EVALUERING 15

SAMMENDRAG AV EVALUERINGSGRUPPEMØTENE 2021 15
TILBAKEMELDING FRA UKESAMLINGENE 18
SEMESTERAVSLUTNING HØST 2021 18
TILBAKEMELDING FRA STUDENTER 19
TILBAKEMELDING PRAKSISVEILEDERE 22
TILBAKEMELDING FRA UNDERVISERE 23
TILBAKEMELDING FRA SENSOR 24

REKRUTTERING 25

VEIEN VIDERE ETTER FULLFØRT UTDANNING 25

REKTORS OPPSUMMERING 27

VEDLEGG 28

VEDLEGG 1: SAMMENDRAG PRAKSISVEILEDERSEMINAR VÅR 2021 28
VEDLEGG 2: ORDSKY SAMLING UKE 42 HØST 2021 HVORDAN HAR LOKALENE FUNGERT? 29
VEDLEGG 3: ORDSKY STUDIEAVSLUTNING 2021: HVA KJENNETEGNER EN GOD ERFARINGSKONSULENT? 29
VEDLEGG 4: SPØRSMÅL INTERN STUDENTUNDERSØKELSE 30
VEDLEGG 5: TILTAKSPLAN FOR STUDIEÅRET 2022-2023 31

REFERANSER 32

Forkortelser

DBH-F	DBH Fagskolestatistikk
DIKU	Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (siden 1. Juli 2021 en del av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse)
Hkdir	Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
KBT	Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling
KSS	Kvalitetssikringssystem
NKR	Norsk kvalifikasjonsrammeverket
NOKUT	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.
ONF	Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Innledning

Utgangspunkt for årsrapporten er kvalitetssikringssystemet (KSS) ved KBT Fagskole. KSS (KBT Fagskole, u.å.) skal sikre at fagskolen arbeider systematisk og målrettet med å gi studenter et best mulig utdanningstilbud i tråd med føringer gitt av styret og NOKUT. Fagskolens systematiske kvalitetsarbeid er forankret i fagskoletilsynsforskriften (2018, § 4-1).

På innspill fra styret ved KBT Fagskole styremøte den 28. Februar 2022 vil fagskolen forfatte et sammendrag av årsrapporten, som gjengir hovedfunn i korte trekk. Årsberetningen av KBT Fagskole blir publisert som et eget dokument.

KBT Fagskole har gjennomført første studieåret 2020-2021 og er i gang med andre studieåret 2021-2022. Utdanningen for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid er i 2021 gjennomført i henhold til vedtatt KBT Fagskole studieplan (2021) og akkreditering fra NOKUT (2022).

På bakgrunn av erfaringene, samt tilbakemeldinger fra studenter har fagskolen foretatt noen endringer i studieplanen. Dette er endringer med formål om å forbedre læringsmiljøet og utdanningskvalitet. Endringene er praktiske og administrative tilpasninger som ligger i vår mandat og i henhold til akkrediteringen av NOKUT. Videre har det blitt utarbeidet tiltaksplan for studieåret 2022-2023 (se vedlegg, s. 31).

KBT Fagskole ønsker å benytte anledningen og understreke betydningen av tilbakemeldinger og innspill fagskolen mottar, samt dialog med samarbeidspartnere, styret, undervisere, praksisveiledere, sensorer og studentene. Denne dialogen inngår i fagskolens fortløpende kvalitetssikring og videreutvikling. De ansatte ved KBT Fagskole fortjener en positiv oppmerksomhet for sin tålmodighet og løsningsorienterte tilnærming ved de fleste arbeidsområdene i en stadig utviklende organisasjon.

Covid-19

Koronasituasjon har herjet i to år og vi vil kort redegjøre for hvordan dette har påvirket driften og læringsmiljøet ved fagskolen.

Undervisning og læringsmiljø

Siden undervisningen i utgangspunktet var planlagt primært på nett har covid-19-situasjonen ikke påvirket denne noe dramatisk. Det har derimot hindret oss i å arrangere fysiske regionale samlinger samt har ført til redusert fysisk oppmøte i undervisningslokalene i Trondheim. Dette har selvsagt påvirket det sosiale studiemiljøet ved fagskolen, og for å kompensere for dette har vi forsøkt å strekke oss langt ved å være godt tilgjengelig via video og på telefon.

Praksis

I 2020 viste det seg vanskelig å rekruttere egnet praksisplass i praksisemne EK004P. Vi løste dette ved å justere utdanningsløpet enten fra heltid til deltid, eller gjennomføre praksisemne

EK004P og EK005P vårsemester 2021. For å kompensere for denne ekstra belastningen fikk studenten en tilpasset eksamensutsettelse.

Vi justerte praksisordningen for både høstsemester 2020 og vårsemester 2021 alt ettersom hvordan studentene og praksisstedene ble rammet av retningslinjer og restriksjoner rundt covid-19-situasjonen. Høsten 2021 vedvarer utfordringene for enkelte studenter, men ikke i den grad at vi er bekymret for manglende læringsprogresjon.

Ekstraordinært tilskudd

I 2020 fikk KBT Fagskole tildelt et ekstraordinært tilskudd i forbindelse med covid-19-situasjonen. Med dette tilskuddet kunne fagskolen i tillegg til de ordinære plassene tilby 22,5 heltidsekvivalente studieplasser. I 2021 har vi ikke fått tilsvarende ekstra tildeling.

Vi mottok annen form for tilskudd fra DIKU. Midlene brukte vi for å ansette studenter som læringsassistenter vårsemesteret 2021. Læringsassistentene organiserte kollokviegrupper med faste tidspunkter og fungerte som møtested for medstudenter. Tema på kollokviearbeidet kunne være tilknyttet eksamensoppgavene eller pensumtekster.

Etablering, organisering og samarbeid

KBT Fagskole ble etablert høsten 2020 med oppstart 17. august. Det var KBT-Stiftelsen, Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling som stod bak etableringen (Svare Leinan, 2020). Det ble opprettet et eget fagskolestyre som et fagstyre for stiftelsen, men det var styret for stiftelsen som foretok endelig vedtak. Fagskolen ble skilt ut som egen avdeling i stiftelsens regnskap. Fra 1. juli 2021 ble fagskoleenheten skilt ut som et eget driftsselskap. Dette skjedde gjennom en prosess som er skissert av NOKUT.

Per i dag tilbyr KBT Fagskole ett studietilbud: «utdanning for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid». Mer om dette i kapittelet *Om utdanningen*.

Det har vært et omfattende arbeid å både etablere fagskolen og starte opp en ny utdanning. Ut ifra erfaring vil det ta flere år å utarbeide og innarbeide rutiner og systemer, samt opprette og igangsette arbeidet i de ulike organene.

KBT Fagskole benytter WordPress på sine websider og Lifter som læringsplattform. Videre bruker vi Zoom i videoundervisningen, og både Zoom og teams i forbindelse med veiledning.

Siden høsten 2020 deltar KBT Fagskole i Arena for høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag - Trøndelag fylkeskommune (2021, 9. september) ved utdanningsavdelingen. Det arrangeres én samling per semester med rullering av arrangørsted mellom fagskolene. Våren 2022 deltar KBT Fagskole i arbeidsgruppen og er vert for vårens samling.

Januar 2021 har KBT Fagskole blitt medlem i Abelia og Forum for Fagskoler (u.å.).

Januar 2021 har KBT Fagskole inngått et samarbeid om en felles studentombudsordning med Trøndelag fylkeskommune (2021, 14. juni).

August 2021 har KBT Fagskole (2019) sluttet seg til en felles lokal klagenemd for høyere

yrkesfaglig utdanning i Trøndelag og Nordland.

KBT Fagskole og Erfaringssentrum – Nettverksorganisasjon for Erfaringskonsulenter (u.å.) møtes årlig for faglig utveksling og å utarbeide et fremtidig samarbeid.

Tiltak for studieåret 2021-2022

Mål 1: Opprette eller slutte seg til felles skikkethetsnemnd for flere fagskoler. Personalopplæring om skikkethet.

Vurdering av skikkethet er lovfestet i fagskoleloven § 26 (2018) og det er kunnskapsdepartementet som "kan gi forskrift om at fagskolene skal vurdere om de enkelte studentene i bestemte utdanninger er skikket for yrket. Studentenes skikkethet skal vurderes gjennom hele utdanningen." En student er vurdert som skikket for yrket når vitnemål for fullført og bestått utdanning har blitt utstedt.

Ifølge forskrift om opptak mv. ved fagskole for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid (2019, § 5-3) er "erfaringskonsulent ikke spesifikt oppført på listen over yrker i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning", men at "studentenes skikkethet skal vurderes gjennom hele utdanningen. Vurdering av studenters skikkethet skjer i henhold til fagskoleloven § 26.". På grunnlag av denne føringen er KBT Fagskole ikke pålagt å opprette skikkethetsnemnd, men skal sørge for en fortløpende skikkethetsvurdering av studenten gjennom hele utdanningen. Ettersom erfaringskonsulenter arbeider med personer som befinner seg i sårbare situasjoner, stilles det krav til etisk refleksjon og ivaretagende atferd.

KBT Fagskole er derfor innrettet etter kapittel 5 i fagskoleforskriften (2018) om skikkethet, hvor formålet med skikkethetsvurderingen er beskrevet slik:

> "En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket." (Fagskoleforskriften, 2018, § 26.)

Videre går det frem i fagskoleforskriften § 29 (2018) følgende vurderingskriterier:

En student er uskikket dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt på en slik måte at studenten utgjør en fare etter fagskoleforskriften, 2018, § 26:

a. studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for barn, unge og voksne i sårbare situasjoner
b. studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med faglig veiledning
c. studenten opptrer ikke i tråd med regelverk for helse, miljø og sikkerhet, prosedyrer og kvalitetssystemer, og dette kan utgjøre en fare for liv og helse

d. studenten viser truende eller krenkende adferd i studiesituasjonen, eller overfor barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner.

For å ivareta de nødvendige forutsetningene blir skikkethetsvurdering av studenter utført av rektor og medarbeidere ved fagskolen underveis i studieforløpet gjennom obligatorisk gruppeveiledning, obligatorisk innlevering av eksamensutkast, obligatoriske vurderingssamtaler i praksisemnene og individuell veiledning. Studenter ved fagskolen har en fast skoleveileder som følger opp studentens studieprogresjon.

Skikkethetsvurdering behandles som enkeltvedtak fattet av fagskolen som i henhold til forskriftene. Ifølge fagskoleforskriften (2018, § 28) skal det i tillegg foretas en særskilt skikkethetsvurdering hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket. I fagskoleloven (2018, § 26) står det beskrevet at "styret kan vedta at en student ikke er skikket for yrket. Blir det fattet et slikt vedtak, kan styret også vedta at studenten skal utestenges fra utdanningen i inntil fem år." Studenter har rett til klage via lokal klagenemnd.

For å jobbe målrettet og sørge for at personalet får tilstrekkelig opplæring i skikkethetsvurdering vil dette bli satt opp som et mål i tiltaksplanen for 2022-2023.

Mål 2: Personalutvikling, kartlegging av områder hvor det er behov for mer kompetanse i personalgruppa og sette i gang systematiske kompetansehevingstiltak.

KBT Fagskole har iverksatt en kompetanseheving innen digital undervisning. Ansatte deltar på webinarer som omhandler tematikken, som for eksempel deltakelse på NTNU Læringsfestival i 2021. I tillegg til deltakelse har vi holdt innlegg om vår utdanning. I 2022 søker vi NOKUT om utviklingsmidler til formell kompetanseheving innen digital nettpedagogikk.

Mål 3: Utarbeide og utvikle administrative rutiner.

Beskrive og digitalisere flere administrative rutiner. Jfr. søknad til DIKU

I 2021 har KBT Fagskole hatt stort fokus på å utarbeide interne arbeidsrutiner som de ansatte kan jobbe ut ifra. Vi har skriftlige rutiner om fremgangen ved saksbehandling, eksamensadministrasjon, klagebehandling, inn- og utmelding av studenter, opptaksarbeid, og for semesteravgiftsbetaling og studieapp. Ytterligere rutiner som skal utarbeides er oppfølging av studenter ved frafall, sykemelding og permisjon. Rutinene utarbeides fortløpende og brukes aktivt av fagskolens ansatte. Videre har vi opprettet skriftlig brukerveiledning for digital undervisning (teknisk) og læringsplattformen Lifter. Rutinene er et nødvendig verktøy til erfaringsoverføring mellom de ansatte og benyttes i forbindelse med opplæring.

Lokalisering og fasiliteter

KBT Fagskole flyttet ved oppstarten i 2020 inn i nye sentrale lokaler i Sorgenfriveien 9 i Trondheim hvor kontor og undervisningslokaler av høy kvalitet ble tatt i bruk. Fagskolen deler kantine og treningsstudio med andre virksomheter i bygget. Sommeren 2021 utvidet

KBT Fagskole lokalene og flyttet fra 2. til 4. etasje i samme bygg. Her har fagskolen fått større undervisningsrom samt utvidet areal med to grupperom og vrimleareal med tilgang til eget kjøkken.

Fagskolen er lokalisert i et område med kompetansevirksomheter innenfor samme fagfelt som blant annet; helsefagene ved NTNU, St. Olavs hospital og Sintef Helse og Recoveryenheten i Trondheim kommune. Det er gangavstand til flere av NTNUs campuser med tilgang til bibliotektjenester.

Om utdanningen

KBT Fagskole tilbyr et yrkesrettet utdanningstilbud. Utdanningen tar utgangspunkt i egenerfaring og gir både teoretisk og praktisk kompetanse. Dette kvalifiserer studentene i å hjelpe og styrke andre. Mål for utdanningen er å kvalifisere personer med egenerfaring fra mottak av helse- og velferdstjenester innen psykisk helse og rus til å kunne anvende sine erfaringer i arbeid med andre tjenestemottakere.

Utdanningen fører ikke til en autorisasjon som erfaringskonsulent. Karrieremessig kan utdanningen likevel innebære en inngang til arbeidslivet, tilbud om ny stilling, bedre arbeidsforhold eller endringer i arbeidsoppgaver. Etter endt utdanning vil studentene kunne jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse- og rustjenester i kommune eller spesialisthelsetjeneste.

Utdanningen gir totalt 60 studiepoeng. Dette innebærer totalt 1500 arbeidstimer. Det er mulig å ta utdanningen heltid på 1 år hvor teoriemner og praksisemner går parallelt, eller deltid på 2 år hvor teoriemner fullføres på første studieåret og praksisemner på andre studieåret.

Opptakskrav

Fagskoleutdanningen bygger videre på kompetansenivå 4 i NKR (NOKUT, u.å.). Utdanningen bygger på fagbrev som helsefagarbeider på videregående nivå eller tilsvarende realkompetanse.

Undervisning

Undervisningen foregår primært via nett, med mulighet for fysisk oppmøte i undervisningslokalene i Trondheim. Undervisningen er organisert slik:

- 2 x 45 min forelesning på mandager via Zoom
- 2 x 45 min webinar på torsdager via Zoom
- 2 x ukesamling per semester (ukeundervisning mandag til fredag)
- Utdanningen består av 3 teoriemner og 2 praksisemner.

Teoriemner

EK001T Medmennesket og profesjonalitet (10 sp.)
Innføringsemne i erfaringskonsulentrollen. Sentrale tema: Livskriser, etisk teori og problemstillinger, samarbeidsutfordringer, Recovery orienterte praksiser, relasjonskompetanse, arbeidslivets rammer, kommunikasjon, familie- og nettverksarbeid, holdningsutvikling, handling og dømmekraft ofl.

EK002T Pedagogisk-psykologiske emner (10 sp.)
Innføring i perspektiver på psykiske lidelser og ruslidelser, behandlingsformer og metoder. Sentrale tema: Kognitive perspektiver, brukeren i sentrum, tverrprofesjonelt samarbeid, brukerinvolvering, traumer og traumeinformert brukerstøtte, sosialt psykisk helse- og rusarbeid, veiledningspedagogikk ofl.

EK003T Helse- og velferdstjenester (10 sp.)
Innføring i organisering av helse- og velferdstjenester, arbeidslivspsykologi og lovverk. Sentrale tema: Juridiske rammer og lovverk, samarbeidsbasert forsknings- og utviklingsarbeid, erfaringer/dysfunksjoner/muligheter, tradisjoner og oppbygning, kontrollkommisjon og ombudsordning ofl.

Praksisemner

Praksisemnene er den yrkesrettede opplæringen i utdanningen, og utgjør 50 % av studiet. Praksis er fordelt på to semester: høst EK004P Praksisemne I (15 sp) og vår EK005P Praksisemne II (15 sp). Praksis utføres på et relevant praksissted som studentene oppsøker enten selv eller ved hjelp av fagskolen, og er organisert slik:

- 270 timer fordelt på 12 uker pr. semester
- ca. 24,5 timer pr. uke fortrinnsvis tirsdag, onsdag og fredag
- 1 oppstartssamtale og 2 vurderingssamtaler pr. semester med praksisveileder, skoleveileder og student

De fleste praksisstedene KBT Fagskole har vært i kontakt med, har vært svært positive til å ha studenter i praksis og fremhever gjensidig læring som svært positivt og nyttig. Det inngås en praksiskontrakt mellom fagskole og praksissted og evalueringen skjer i form av et evalueringsskjema. Møte mellom skolen og praksisveileder og student foregår digitalt og har fungert utmerket.

Veiledning

Obligatorisk gruppeveiledning i hvert emne med fast etablerte veiledningsgrupper. Individuell veiledning ved etterspørsel og avtales med skoleveileder. Vi estimerer ca. 2x 30 minutter individuell veiledning per student per semester.

Tiltak for studieåret 2021-2022

Mål: Utvikle veiledning og studentoppfølging ved å ansette læringsassistenter.

Grunnet tildelte midler fra DIKU kunne vi iverksette ordningen for læringsassistenter våren 2021. Vi ansatte seks studenter som fikk i oppgave å organisere kollokviegrupper utenfor fagskolens planlagt undervisning. Formålet med dette var å gi studenter mulighet til å opprettholde progresjon med eksamensarbeidet. Grunnet manglende ressurser kunne vi ikke fortsette med ordningen høsten 2021, men ser at en slik ordning kan gagne en bedre oppfølging og faglig utvikling hos studentene.

Kostnader

KBT Fagskole økte studieavgiften fra og med studieåret 2021-2022 fra 580,00 kr til 600,00 kr per semester. Studenten stiller selv med utgifter til litteratur og ved eventuell reise og opphold til samlingene i Trondheim.

Erfaringskonsulentrollen

En erfaringskonsulent er en person som har egne erfaringer som mottaker av tjenester og som anvender egne erfaringer som bakgrunn for å hjelpe andre. Både tidligere og nåværende brukere og pårørende kan være erfaringskonsulenter. En som skal jobbe som erfaringskonsulent bør ha både nærhet og distanse til egne erfaringer, samt ha et reflektert syn på hvordan disse kan anvendes på individ og systemnivå. I dag er det i Norge mellom 300 og 500 erfaringskonsulenter i offentlig og privat sektor.

Erfaringskonsulentrollen bygger på en recoveryorientert tilnærming ved at brukeren skal gis styring i eget liv og at hjelpen som ytes har utgangspunkt i brukerens ønsker og meninger. Fagskolen vektlegger derfor emner om recovery, empowerment og recoveryorienterte praksiser som grunnlaget for arbeidsmåten for erfaringskonsulentens oppgaver. På systemnivå vil erfaringskonsulenter også ha en funksjon som «brobygger» mellom bruker og tjenesteyter med å fremme brukerperspektivet, brukermedvirkning og brukerinvolvering samt påvirke utviklingen av tjenesten i retning av det som er viktig for brukerne. De ulike lovverkene og menneskerettighetene som forankrer helsetjenestens oppdrag og setter rammene for hva helsepersonalet er pålagt og ikke,gjelder også for erfaringskonsulenten. En erfaringskonsulent fungerer derfor på lik linje med andre ansatte i helsetjenesten, men deres rolle og kunnskap er unik.

Yrkes- og arbeidslivsrelevans

Fagskoleutdanningen for erfaringskonsulenter innen rus og psykisk helse, er det eneste utdanningstilbud innen dette feltet på fagskolenivå i Norge og Europa. Det finnes en rekke kurs, trening og opplæringstilbud for erfaringskonsulenter i Norge og flere andre land, men ikke noe somer akkreditert innenfor det ordinære høyere utdanningssystemet.

Utdanningen er praktisk innrettet med 50 % praksis og 50 % teori samt mulighet for å

gjennomføre både på heltid og deltid. Praksisemnene er viktig for å ivareta utdanningens yrkesrelevans og kontakt mot arbeidslivet.

Etter endt utdanning vil studentene kunne jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse- og rustjenester i kommune eller spesialisthelsetjeneste. Enkelte av studentene har fått arbeid som erfaringskonsulenter allerede før gjennomført studium, noe som bekrefter en god yrkesmatch på utdanningen.

Tiltak for studieåret 2021-2022

Mål: Videreutvikle samarbeid med praksisfeltet, og justere rekkefølgen på enkelte deltema, så studentene er bedre forberedt til første praksisemne.

KBT Fagskole arrangerer praksisveilederseminar hvert semester for å styrke pedagogisk kvalitet i praksisopplæringen samt å avklare gjensidige forventninger mellom praksissted, studentene og KBT Fagskole. Våren 2021 arrangerte vi det første praksisveilederseminaret. Se vedlegg 1 (s. 28) for sammendrag av seminaret. Høsten 2021 arrangerte vi det andre seminaret for nye praksisveiledere.

Vi justerte rekkefølgen av høstens forelesningsplan, hvor vi flyttet tema om journalføring fra vårsemesteret til høstsemester.

Studentrettigheter og - medvirkning

Det er vektlagt å ivareta studentrettigheter i forbindelse med opptak, gjennomføring av undervisning, veiledning, praksis og eksamen. KBT Fagskole strever etter å ha tett dialog med studenter slik at de opplever trygge rammer for å gi tilbakemelding og ytre ønsker om tilrettelegging.

På første ukesamling høst 2021 har ONF-Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (2022) holdt innlegg og presenterte for studentgruppen studentdemokrati og studentrettigheter.

Studentene har to representanter i styret for fagskolen,samt studentrepresentanter for hver veiledningsgruppe. Evalueringsgruppen møtes tre ganger i løpet av et semester. Se kapittel om *evalueringsgruppen* (s. 15).

Fagskolen har inngått avtale om felles studentombudsordning og felles lokal klagenemnd som står nærmere beskrevet i kapittel om *etablering, organisering og samarbeid* (s. 3).

Eksamensresultat og studiegjennomføring

I alle emnene får studentene utlevert eksamensoppgavene ved emnestart og innlevering er ved emneslutt. Studentene får dermed rikelig med tid å arbeide med eksamensoppgavene. I løpet av semesteret deltar studentene på obligatorisk gruppeveiledning hvor det blir gitt eksamensveiledning underveis, samt tilbakemelding på obligatorisk innlevert to uker før eksamensinnlevering. Studentene får tilbakemelding på eksamensutkast fra gruppeveileder og individuell veiledning etter behov.

Tabellen under gir en oversikt over antall innleverte eksamensoppgaver i hvert emne samt snittkarakter:

Studieåret 2020-2021	Antall	Snitt (6-A; 1-E)	Kommentarer
EK001T	37	4,59	-
EK004P	23	Bestått	2 x utsettelser, 4 x lever på nytt
EK002T	31	5,13	3 x muntlig, 8 x utsettelser
EK003T	31	4,77	2 x muntlig, 6 x utsettelser
EK005P	22	Bestått	5 x utsettelser

Studieåret 2021-2022	Antall	Snitt (6-A; 1-E)	Kommentarer
EK001T	38	4,87	1 x muntlig, 3 x utsettelser
EK004P	26	Bestått	1x levert på nytt, 8 x utsettelser

Karaktergjennomsnitt er beregnet på en skala fra A = 6 og E = 1. I diagrammet under vises det karaktergjennomsnitt for teoriemnene som ligger jevnt over mellom 4 og 5, altså tilsvarende C og B.

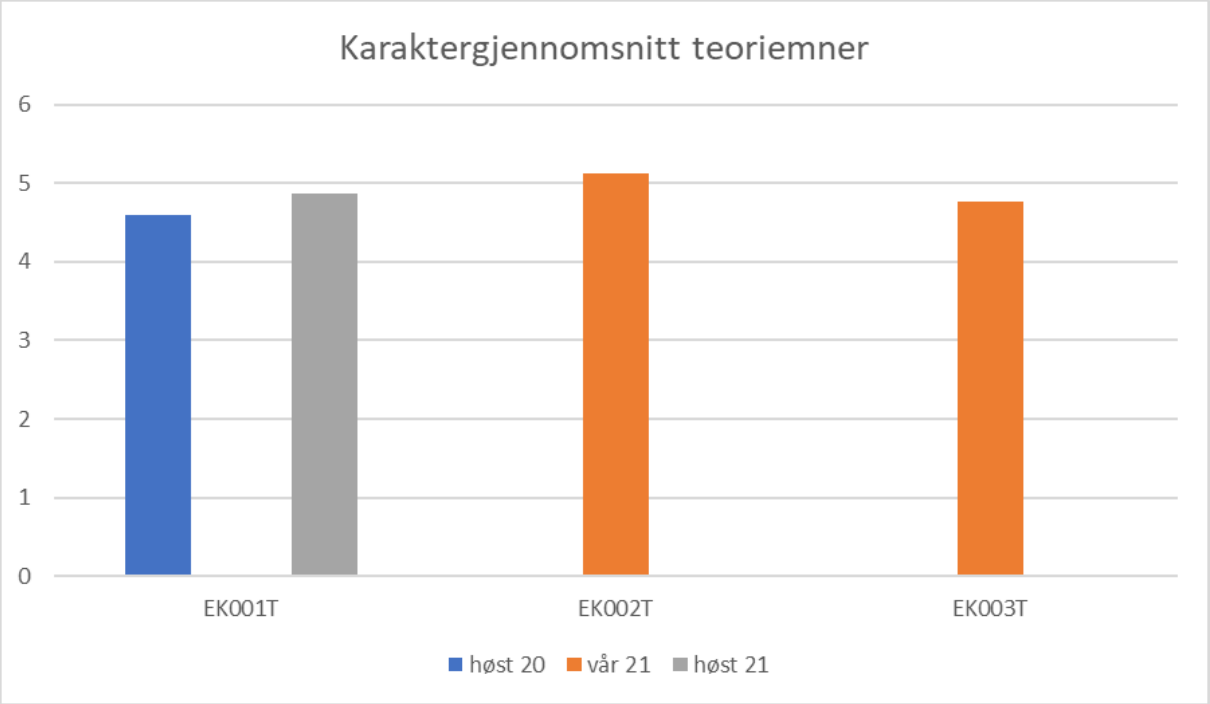

KBT Fagskole har utstedt vitnemål til 22 studenter juli 2021. Dette er studenter som har fullført og bestått utdanningen på heltid studieåret 2020-2021. Derav 15 kvinner og 7 menn.

Våren 2021 rapporterte KBT Fagskole 36 aktive studenter til DBH-F. Derav 25 heltidsstudenter og 11 deltidsstudenter. Det ble rapportert 10 studenter som avbrøt utdanningen.

Høsten 2021 rapporterte KBT Fagskole i alt 50 aktive studenter til DBH-F. Derav 6 deltidsstudenter fra kull 2020-2021, 23 heltidsstudenter og 21 deltidsstudenter.

Våren 2022 ble det rapportert 48 aktive studenter til DBH-F. Derav 9 deltidsstudenter fra kull 2020-2021, 22 heltidsstudenter og 17 deltidsstudenter.

Endring i rapporteringsdata begrunnes med 4 studenter som har avsluttet utdanningen uten å fullføre eksamen høst 2021. 2 studenter som har fått innvilget permisjon. Av tidligere 5 permitterte studenter har 3 tatt opp igjen utdanningen og 2 har avbrutt utdanningen.

I diagrammet under vises det antall for registrerte aktive studenter, kvinner, heltidsstudent, deltidsstudent og opptaksgrunnlag (REA = realkompetansegrunnlag og YRK = formell kompetanse):

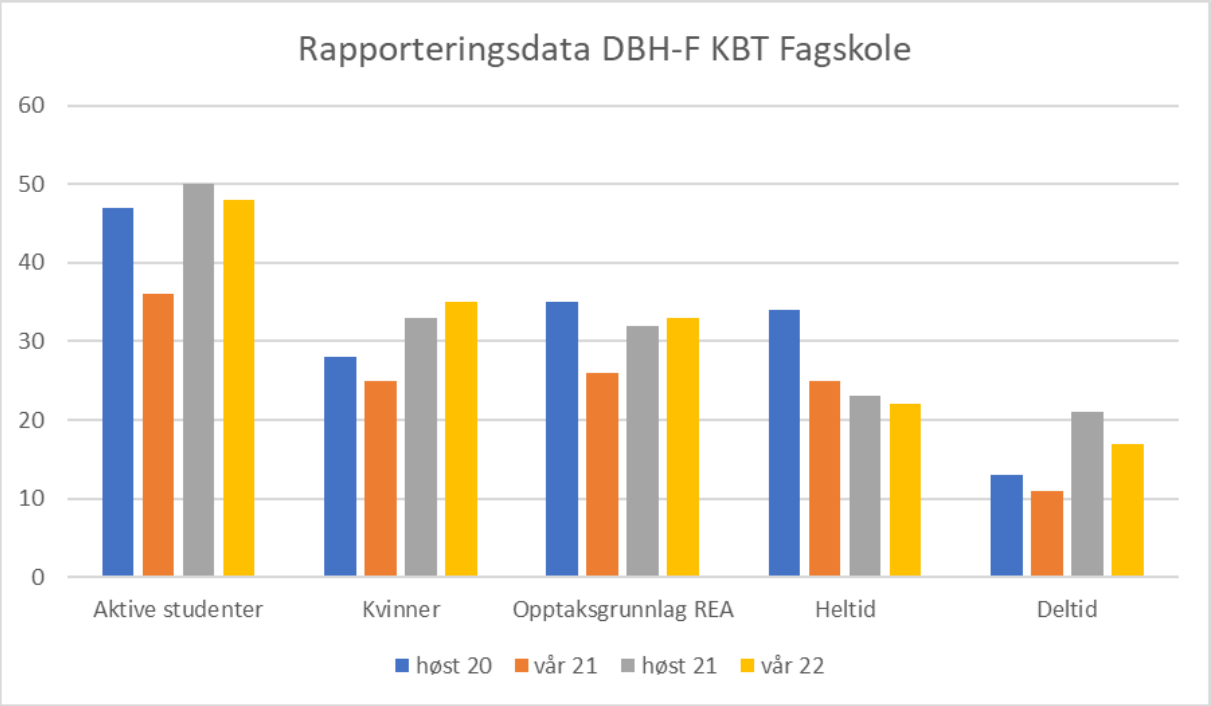

Læringsmiljø og møteplasser

Det er lagt stor vekt på å utvikle et godt læringsmiljø for studentene, spesielt med tanke på at det er et nettbasert studium og en koronapåvirket verden. For mange er studentaktiviteten den eneste sosiale kontakten de har i uken med andre utenfor husstanden, samt den eneste aktiviteten de har i uken å sysselsette seg med. Ettersom majoriteten av undervisningen foregår over nett fjerner dette også noe av den naturlige interaksjonen og stemningen som oppstår i et klasserom. Vi har studenter på tvers av hele Norge og et bredt aldersspenn. Fagskolen har derfor sett det som meget viktig å ha aktiviteter og plattformer for å kunne skape god kommunikasjon og trygghet mellom studentene.

Tiltak for studieåret 2021-2022

Mål: Spørreundersøkelse til studenter ved avslutning av første studieår samt oppfølging av resultatene fra denne.

KBT Fagskole gjennomførte spørreundersøkelsen juli 2021. Resultatene er presentert i kapittelet om *tilbakemelding og evaluering* (s. 15).

Læringsplattformen Lifter

Studentene har brukertilgang til Lifter via KBT Fagskole sine nettsider. Ved hjelp av Lifter sørger vi for at kommunikasjon mellom fagskolen og studentene er enkelt, raskt, trygg og oversiktlig. Lifter er et viktig redskap i vår nettbaserte utdanning og gjør digital oppfølging og veiledning av studentene mulig. Oppgaver og innleveringer leveres på Lifter, og undervisere vil gi studentene tilbakemeldinger og vurderinger her. Videre blir det lagt ut pensum, annen relevant litteratur og undervisningsmateriale, samt forelesningsopptak.

Via Lifter kan veiledere og ansatte ved KBT Fagskole kommunisere med studentene både ved direkte meldinger til den enkelte studenten og felles beskjeder til den samlede klassen og mindre grupper.

I KBT studentundersøkelsen svarte 13 av 19 studenter at de i stor grad fikk relevant informasjon om aktiviteter og studiet via Lifter, etterfulgt av bruk av Facebook gruppe med 11 av 19 svar. Andre alternativer var e-post, telefon, nettsiden, Teams og andre sosiale media.

Tiltak for studieåret 2021-2022

Mål: Forbedre brukergrensesnitt og funksjoner i læringsplattformen Lifter.

KBT Fagskole har tilpasset utseende og design på Lifter slik at det er mer intuitivt for studenter å finne frem til informasjon. Det ble opprettet en digital oppslagstavle på Lifter som har bidratt til redusert antall meldinger sendt ut til studentene. Videre har vi integrert ZOOM på Lifter som gjør at opptak fra forelesningene blir tilgjengelig kort tid etter avsluttet forelesning. Tidligere brukte vi 1,5 arbeidsdag for å tilgjengeliggjøre ett opptak.

Studentenes Facebook gruppe

Studentene opprettet en Facebook gruppe som de organiserte på eget initiativ. Av det vi har hørt brukes denne til sosialisering, samt er en plattform de bruker for faglige diskusjoner, gruppearbeid og mulighet til å stille hverandre spørsmål og hjelpe hverandre. I KBT Fagskole studentundersøkelsen svarte 11 av 19 studenter at de mottok relevant informasjon via Facebook gruppen. Dette indikerer altså hyppig bruk blant studentene. Både kull 2020-2021 og kull 2021-2022 opprettet egne Facebook grupper.

Digitalt klasserom

Høsten 2020 opprettet vi et Zoom-rom som er tilgjengelig for studentene via Lifter utenom organisert undervisning. Dette har vi oppnevnt å være et digitalt klasserom hvor studentene kan koble seg opp online når de måtte ønske. Studentene avtaler og organiserer treffene seg imellom. Vi har fått tilbakemelding om at det digitale klasserommet benyttes en god del og spesielt i forbindelse med eksamen. I en Mentimeter undersøkelse (27 svar) under vårsemesterets andre ukesamling kommer betydningen av de uformelle møtene til uttrykk: «Veier litt opp for at vi ikke sees fysisk, motiverende». Studentene trekker frem at det oppleves positivt å møtes utenom organisert undervisning: «Bruker det ca. 1-2 ganger i uka for å møte og snakke med andre studenter om spørsmål og eksamen, generelt om studiehverdagen og en møteplass».

Et annet viktig bruksområde har vært i forbindelse med eksamensarbeid: «Har brukt det mest i forhold til eksamen, for å hjelpe hverandre.», og: «Møter studenter for å snakke om mappeeksamen. Fint å kunne dele erfaringer fra studiesituasjonen.».

Det er likevel kun et utvalg av studentene som bruker det åpne klasserommet: «Har brukt det noen få ganger. Er godt å ha muligheten til det.», mens enkelte aldri har brukt det: «Har ikke brukt det i det hele tatt.». Ut ifra Mentimeter undersøkelsen kan vi ikke si så mye om hvorfor, men i samtale med evalueringsgruppen forstår vi at det kan handle om ulike behov for den enkelte student, samt at studenter har etablert egne kollokviegrupper som de organiserer utenom fagskolens plattformer. Gjennom dialog med studentgruppen 2021-2022 får vi inntrykk av at det digitale klasserommet er lite brukt.

Fysisk areal

KBT Fagskole har fysiske undervisningslokaler i Trondheim som står til disposisjon for studentene på undervisningsdager og under ukesamlingen. Vi har et undervisningsrom med plass til 50 personer.

I tillegg har vi et vrimleareal med eget kjøkken og utstyr til å tilberede enkel servering, kaffe og te. Sofahjørnet brukes i pausen eller til gruppearbeid. Videre har vi to grupperom som studentene kan benytte seg av også utenom undervisningstiden. Dette er mest aktuelt for studentene som er bosatt i Trondheim og brukes av enkelte.

Ettersom fagskolen flyttet fra 2. til 4. etasje etter første ukesamling i 2021 spurte vi studentene på andre ukesamling hvordan de opplever de nye lokalene. 11 studenter svarte og svarene er presentert i en ordsky (vedlegg 2, s. 29). Overordnet fremstår studentene tilfreds med de nye lokalene.

Semester- og studieavslutning

For å styrke tilhørighet til utdanningen og relasjonen til medstudenter og ansatte markerer vi slutten av høstsemesteret med en semesteravslutning. Arrangementet finner sted etter siste leverte eksamensoppgave. Hensikten med semesteravslutning er å løfte frem studentenes mestringsopplevelser og se tilbake til egen utvikling og læringsprosess. Semester-avslutningen er uformell og består av quiz og enkel servering for de som deltar fysisk. Det blir holdt quiz, tilbakeblikk på semesteret og blikk fremover på det som kommer, samt uformelle evalueringer via Mentimeter.

Studieavslutningen arrangeres etter vårens siste leverte eksamen og markerer slutten av ett års utdanning. I 2021 markerte vi avslutningen den 17. Juni i undervisningsrommet med musikalske, litterære og meditative innslag fra studenter, samt besøk og innlegg fra samarbeidspartnere som Erfaringssentrum, gjesteundervisere og praksisveiledere. Deretter avsluttet vi sammen med studentene med middag på restaurant, som KBT Fagskole spanderte. Studenter som ikke kunne reise til Trondheim fikk mulighet å samles regionalt og få refundert utlegg for middag.

Veiledningsgrupper

Studentene er delt inn i fast etablerte veiledningsgrupper med fast skoleveileder, som følger utdanningen hele veien. Gruppeveiledning er obligatorisk oppmøte og blir gjennomført med fokus på eksamensveiledning. Studentene har i tillegg mulighet til individuell veiledning med gruppeveileder.

Første studieåret organiserte vi gruppeveiledningen felles for praksis og teori slik at både heltids- og deltidsstudenter deltok på samme veiledning. Vi strukturere veiledningstimene slik at tema om praksis kom på slutten av timen, så deltidsstudenter kunne forlate veiledningen dersom de ønsket dette. I år skiller vi tydelig på teori- og praksisveiledning for å kunne gi fokusert veiledning ved de gjeldende områdene. Høst 2021 holdt vi tre teoriveiledninger i EK001T og 3 praksisveiledninger i EK004P. Vår 2022 vil vi holde to teoriveiledning i EK002T, to teoriveiledning i EK003T og 2 praksisveiledning i EK005P.

Snakkekvarteret

Snakkekvarteret er et tiltak som ble iverksatt etter et evalueringsgruppemøte høsten 2021. Studentene ga tilbakemelding på at de savnet å kommunisere med medstudenter og ansatte utenom læringsaktiviteten, samt at forelesningene opplevdes brått avsluttet. Snakke-kvarteret innebærer at veiledere fra fagskolen er pålogget i minst 15 min etter avsluttet forelesning, og er tilgjengelig for spørsmål om eksempelvis eksamen, pensum og annet.

Evalueringsgruppe

Hensikten med evalueringsgruppen er å styrke fagskolens kvalitetssikring og utvikling gjennom tett dialog med studentene, samt å skape et inkluderende læringsmiljø. Evalueringsgruppen består av 1-2 studenter fra hver veiledningsgruppe, fortrinnsvis heltid og deltid, og for det gjeldende studieåret. Våren 2021 (studieår 2020-2021) besto evalueringsgruppen av 7 studentrepresentanter, derav 6 heltid og 1 deltid.

Under første ukesamling høst 2021 ga vi studentene mulighet til å nominere seg selv eller andre som respektive representanter for veiledningsgruppen. Evalueringsgruppen for studieår 2021-2022 ble etablert med 9 studenter, med et frafall i løpet av semesteret. Dette gir i dag en gruppe med 8 studenter, derav 6 heltid og 2 deltid. Evalueringsgruppen møtes tre ganger i løpet av semesteret, sammen med studieveileder. Én studentrepresentant skriver referat som blir lagt ut på Lifter og dermed tilgjengelig for alle aktive studenter ved KBT Fagskole.

Tilbakemelding og evaluering

KBT Fagskole benytter ulike evalueringsverktøy for å hente inn tilbakemelding fra studenter, undervisere og foredragsholdere. Hensikten med evalueringsarbeidet er å holde tett dialog med studentene og gjennom dette styrke den reelle studentmedvirkningen. Vi deler inn i to typer tilbakemelding:

1) direkte tilbakemelding: ansikt-til-ansikt dialog med undervisere og studenter og uformelle spørreundersøkelser i undervisningen (fortløpende i semesteret). Formålet er å fange opp eventuelle prekære situasjoner og å fange opp studenters behov som kan variere med den aktuelle studentgruppe.
2) systematisk evaluering: organisert tilbakemeldingsskjema i form av spørreundersøkelser, fortrinnsvis mot slutten av studieåret. Formålet er å innhente helhetlig tilbakemelding samt å systematisere svarene

I det følgende presenterer vi noe av resultatene fra evalueringene vi har deltatt i og har gjennomført i 2020-2021.

Sammendrag av evalueringsgruppemøtene 2021

Tema for møtene er: læringsaktivitetene (forelesninger, webinar, ukesamling, innleveringer o.l.), veiledning og praksis, sammenhengen mellom emner og studieløpet i sin helhet, arbeidsomfang (oppgaver, pensum, eksamen o.l.), lærings- og studiemiljø, kontakten mellom underviser og studentene – gjensidige forventninger, rettigheter og plikter, tilrettelegging for funksjonshemmede, eller studenter med andre behov, læringsmateriell (bøker, nettressurser, emnesider o.l.), og opplevelse av studentmedvirkning ved fagskolen.

I det følgende vil vi gjengi hovedmomenter fra referatene for å tydeliggjøre hvordan dialogen med studentene aktivt har bidratt til videreutvikling. Vi kan se at KBT Fagskole har

hatt en bratt læringskurve på de fleste områdene og kan se en stor fremgang fra oppstart august 2020 til desember 2021.

Studieår 2020-2021

Det første studieåret har vært preget av å etablere rutiner og arbeidsmetoder, samt å bli kjent med nye systemer og programmer. Dette gjenspeiles i tilbakemeldingene vi har fått og vi opplever at vi har utviklet oss betydelig i løpet av relativt kort tid.

- «Undervisningen preget av tekniske forstyrrelser og ustrukturert innhold»

Dette kan sees som en følge av at alt var nytt både for studentene og for fagskolens ansatte ved oppstart. Flere tiltak har blitt innført for å bedre undervisningssituasjonen. Vi har blant annet bedre teknisk oppfølging i undervisningen med en egen moderator, og vi har innført undervisningsstruktur for mandagens forelesninger slik at det først og fremst er presentasjon, men med mulighet for å stille spørsmål på slutten av forelesningen.

- «Studentene opptatt av å ha møteplasser hvor de kan diskutere eksamensoppgaver, undervisning og selv ivaretakelse»

Dette må sees i sammenheng med at fagskolen tilbyr hovedsakelig nettbasert undervisning og covid-19-situasjonen som førte til digitale samlingsuker fremfor fysisk. Likevel oppfordret vi til regionale møter der dette var mulig å gjennomføre, vi opprettet det åpne digitale klasserommet og etterhvert læringsassistentordningen våren 2021.

- «Eksamensoppgavene høst 2020 oppleves ikke i samsvar med læringsmålene, og læringsmålene tilgjengelig men ikke tydelig kommunisert»

Vi har inkludert læringsmålene i hvert emne mer aktivt i undervisningen, spesielt mot veiledning av eksamensoppgavene. Læringsmålene blir også tydelig kommunisert til praksisveilederne.

- «Praksisordningen: usikkert hvem som har ansvar for å skaffe praksisplass, student eller fagskole, praksisplasser usikre på hva de kan forvente av studentene, spesielt forskjell på de som kjenner til Ek og de som ikke gjør det»

Dette punktet kan sees i lys av en travel oppstart og etableringen av administrasjon og drift. Imidlertid har fagskolen ansatt en egen praksisansvarlig som følger opp praksisstudentene, og organiserer og kommuniserer med praksisstedene. Vår og høst 2021 har vi arrangert praksisveilederseminar som et tiltak for å bedre kommunikasjonsflyten mellom fagskole og praksissted, samt avklare gjensidige forventninger.

Andre og mer generelle tilbakemeldinger har vært knyttet til når undervisingsmaterial legges ut, kvalitet og personvern på forelesningsopptakene, faglige innspill og ønsker, begrunnelse på eksamen, anonym eksamen, studentenes avstand til og bruk av egen historie i undervisningen, gjensidig læring for student, fagskole og praksissted, samt gode tilbakemeldinger på at fagskolen strekker seg langt og er ivrige i å skape et godt læringsmiljø.

Studieår 2021-2022

Oppstart av det andre studieåret opplevde vi som mer tydelig planlagt og bedre forberedt på bakgrunn av erfaringene fra det første studieåret. Dette gir oss rom til å arbeide med utvikling av undervisningskvalitet, videreutvikle rutiner og arbeidsområder, samt utvide fagskolens faglige profil. Det gjenspeiles i tilbakemeldingene at selv studentgruppen 2021-2022 har rom til å reflektere rundt læringsaktivitetene.

- «Forelesningsplansjer ønskes tilgjengelig før forelesningen, samt ønske om leseplan for semesteret»

Forelesningsplansjer legges som regel ut på Lifter før forelesningene, men dette kan variere i samarbeid med gjesteforelesere. Vi anser det som viktig at studentene får tilgang til plansjene under forelesningene, spesielt med tanke på digital undervisning som kan gi ekstra utfordringer i å følge med og opprettholde konsentrasjonen. Vi jobber med å forbedre kommunikasjonsflyten på dette området og dermed få lagt ut plansjene før forelesning. Et annet aspekt er hvor lenge før forelesningen plansjene blir lagt ut, for eksempel et par dager før eller en time før. Enkelte studenter foretrekker å lese over plansjene som en forberedelse til undervisningen. Vi verdsetter engasjementet studentene viser, men vi kan dessverre ikke innfri dette ønske til hver forelesning. Vi jobber derimot med å få på plass en detaljert leseplan som studentene kan bruke til å forberede seg til undervisningen.

- «Ønsker mer dybde i forelesningene og bakgrunn om underviser»

Studentgruppen opplever at enkelte forelesninger er «opplesning av powerpointen», noe som kan oppleves «demotiverende». Dette er en tilbakemelding som vi vil videreformidle til alle våre undervisere. Vi oppfatter det slik at vi presenterer underviserne og deres relevante bakgrunn, men med tanke på tilbakemeldingen skal vi følge opp om dette kan gjøres enda mer tydelig, f.eks. skriftlig på Lifter.

- «Savner mulighet for å stille spørsmål relatert til annet enn forelesningen»

For å bedre kommunikasjonen og informasjonsflyten med studentene innførte vi snakkekvarteret etter avsluttet forelesning. Studentene kan forbli pålogget og snakke med hverandre og en eller flere skoleveiledere, om for eksempel eksamensoppgaven, praktiske spørsmål rundt ukesamlingen, og teori- og praksisveiledning. Snakkekvarteret kan vare fra 5-30 minutter, alt etter hva som blir tatt opp.

Andre og mer generelle tilbakemeldinger har vært knyttet til forskjellen på forelesning og webinar, hvordan å bruke Facebook gruppen for å organisere kollokviegrupper, ønske om å bruke tidligere studenter som mentorer, ansvar for egen læring, brukervennlighet og informasjonsflyt på Lifter, tekniske utfordringer ved hybridundervisning, og praksisordningen.

Tilbakemelding fra ukesamlingene

For å få et første inntrykk av studentgruppens forståelse av erfaringskompetanse spurte vi ved første ukesamling: «Hva er erfaringskompetanse for deg?» Vi gjentar dette spørsmålet på studieavslutningen for å se progresjonen. Dette mangler vi sammenligningsmateriale fra første studieåret på, men ved studieavslutningen juni 2021 ba vi studentene om å beskrive med konkrete ord: «Hva kjennetegner en god erfaringskonsulent?». 14 personer svarte og svarene er presentert i en ordsky (vedlegg 3, s. 29).

Mot slutten av hver ukesamling gjennomfører vi uformelle spørreundersøkelser hvor studentene kan gi korte tilbakemeldinger: «Hva likte du best og mindre godt med ukesamlingen» (tekstsvar), og «Hvordan opplevde du ukesamlingen?» (ordsky). Av de fem gjennomførte ordskyene ser vi at ordet «lærerikt» er mest representert, etterfulgt av «krevende», «interessant» og «sosial».

Videre inviterte vi studentene til egenevaluering med tanke på forventinger til seg selv og til utdanningen: «Hva forventer du av deg selv og dette semesteret». Resultatene (29 svar) fra samling uke 35 (2021) viser motivasjon til å lære om erfaringskompetanse og seg selv, og virker fremtidsrettet. En student formulerer det slik: «Utfordre prestasjonsangst, bedre selvfølelse og komme styrket ut av det hele som en erfaringskonsulent.». Videre kommer det frem en ambisjon om faglig utvikling: «Danne verktøy for å implementere egne erfaringer i arbeid med andre». Samtidig gir studentene uttrykk for at det kan bli krevende og utfordrende: «Forventer at jeg skal slite, men klare dette. Forventer å lære og bruke egenerfaringen godt.».

Semesteravslutning høst 2021

Vi følger opp spørsmålet om forventninger til seg selv og semesteret på semester-avslutningen: «Hva er du mest fornøyd med ved deg selv dette semesteret?». Det som går igjen i svarene handler om egen erfart «utholdenhet», «bedre resultater enn forventet» og «selvutvikling». En student formulerer det slik: «At jeg har mer innsikt enn jeg trodde. Ikke minst den empatiske delen av meg. Studiene var en vekker for meg.».

Selvfølelse og mestring er en sentral opplevelse for mange studenter og vi får inntrykk av at dette skaper motivasjon. Slik som denne studenten formulerer: «Meget godt fornøyd med resultat frem til nå. Ser frem til fortsettelsen – høsten motiverte. Takk.».

Videre etterspurte vi tilbakemelding om fagskolens ansatte: «Hvordan har du opplevd oss dette semesteret?». Positive tilbakemeldinger er «god tilrettelegging», «tilgjengelighet», «engasjert» og «tålmodig». En student formulerer det slik: «Dere er vel noen skruer. Ikke selvhøytidelig i det hele tatt. Dere kler jobben deres.».

Studentene har også gitt uttrykk for forbedringspotensial på enkelte områder som eksempelvis det tekniske, som ofte omhandler lydkvalitet, at pausene ikke avholdes som planlagt, samt et ønske om flere gruppediskusjoner i undervisningen.

Tilbakemelding fra studenter

Resultatene fra studentundersøkelsene benytter vi fortløpende og i forbindelse med planlegging av undervisning, læringsaktiviteter og veiledning. I dette kapittelet vil gi et innblikk i hva studentundersøkelsene innebærer.

Intern studentundersøkelse

KBT Fagskole gjennomførte en spørreundersøkelse (vedlegg 5, s. 30) som ble sendt ut til studentene etter fullført studieår 2020-2021. I denne spørreundersøkelsen ønsket vi en mer helhetlig tilbakemelding fra studentene om studieåret, egeninnsats og motivasjon. Totalt 20 svar, og 19 personer som fullførte undersøkelsen, som utgjør en svarprosent på 40 % (sendt til 47 studenter), derav 14 heltidsstudenter og 6 deltidsstudenter.

Selv om svarprosenten er lav gir resultatene en pekepinn på studentenes opplevelse av undervisningskvalitet og læringsmiljø. Dette sett i sammenheng med øvrige studentundersøkelser ved fagskolen gir et mer helhetlig bilde.

Det som midlertid kan trekkes frem som supplerende innsikt er studentenes forventninger og opplevd egeninnsats og motivasjon. Vi har i det følgende presentert signifikante momenter fra studentundersøkelsen.

Forventninger

- «I stor grad har det å være student på KBT Fagskole innfridd mine forventninger på en god måte»
- «I stor grad innfridde praksisen mine forventninger på en god måte»
- «I stor grad har min faglige utvikling som student ved fagskolen vært bedre enn forventet»

Motivasjon

- «*Faglige faktorer* har motivert meg i stor grad (57%) i min studiehverdag»
- «*Sosiale faktorer* har motivert meg sånn passe»
    - dette kan forklares med at utdanningen hovedsakelig er nettbasert og i liten grad legger opp til sosiale sammenkomster
    - av motiverende sosiale faktorer har studentene trukket frem kollokvier med medstudenter og møter med emnelærer og læringsassistenter, samt det sosiale livet på jobb og på skolen
- «*Interessante og relevante emner* har motivert meg mest i min studiehverdag»
    - fulgt etter *mestringsfølelse*, gode forelesere, jobbfremtid, faglige utfordringer, gruppearbeid, karakterer og relevante oppgaver
- «Av vurderingsformene har *mappevurdering, skriftlig hjemmeeksamen* og *praksisrapport* motivert meg mest i studiet»

    - studentene kunne også velge individuelle oppgaver, gruppeoppgaver, muntlig eksamen

- Vi kan se en *nedgang i motivasjonen* på høstsemester 2020 med 57 % «svært motivert» på vårsemester 2021 med 26 % «svært motivert». Tilsynelatende jevnt over fordelt mindre motivert, med en økning av «ganske umotivert» høst 2020 med 5 % og vår 21 med 21 %

Egeninnsats og tidsbruk

- «Bruker i stor grad søkemotor når jeg opplever å stå fast med et faglig problem og ikke kommer videre på egenhånd»
    - Studentene kunne velge mellom emnelærer, innledning underviser, læringsassistent, medstudenter, kollokvie, kopiering av medstudenter
    - Det er positivt at det er en signifikant andel på 73 % svarte at de ikke har kopiert medstudenter.
- I diagrammet under vises resultatene av hvor mange timer i uka studentene har brukt på organiserte læringsaktiviteter og egenstudier
    - Diagrammet gjengir gjennomsnitt i antall timer
    - Tall i parentes viser antall svar
    - For heltidsstudenter inkluderer dette tid brukt i praksis
    - Det er logisk at heltidsstudenter bruker mer tid på utdanningen enn deltidsstudenter, men interessant er at et er lite forskjell på bruk av tide på egenstudie

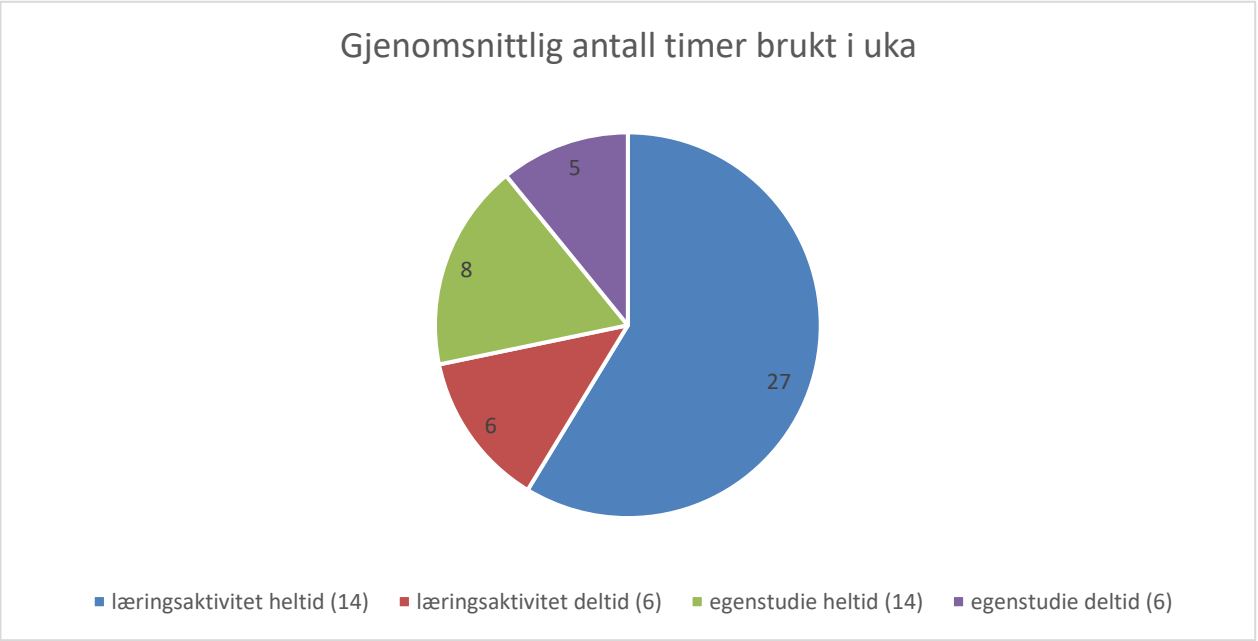

Studiebarometer

KBT Fagskole deltar i fagskoleundersøkelsen i regi av NOKUT. Resultatene fra undersøkelsen blir publisert i nettportalen Studiebarometeret.no. Formålet med undersøkelsen er å gi læresteder, studenter, studiesøkere, myndigheter og andre aktører informasjon om studiekvalitet i fagskolesektoren. Undersøkelsen ble gjennomført i april-mai 2021 og sendt til aktive studenter som hadde studert mer enn ett semester. Resultatet ble totalt antall svar 25, som utgjør en svarprosent på 69,4 %.

KBT Fagskole fikk i denne omgang ikke anledning til å gi en grundig analytisk presentasjon av resultatene, men vil understreke at resultatene blir tatt til etterretning i forbindelse med planlegging av undervisning og veiledning. Tabellen under viser resultatene til undersøkelsen overordnede tema, på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er «i liten grad» og 5 er «i stor grad».

	Deltid	**Heltid**	**Total**
Overordnet tilfredshet	4,0	4,4	4,2
Undervisning	3,9	3,8	3,8
Organisering av studiet	4,0	4,0	4,0
Medvirkning	4,4	4,1	4,2
Praksis	-	3,9	-
Arbeidslivstilknytning	3,7	3,8	3,7
Vurderingsformer	4,4	4,1	4,2
Forventninger fra lærerne	3,2	3,1	3,1
Digitale verktøy	3,8	3,5	3,6

Tilbakemelding praksisveiledere

August 2021 ble det sendt spørreundersøkelse til 33 praksisveiledere hvorav 10 har svart. Undersøkelsen bestod av fire spørsmål med vekt på utvikling av praksisopplæringen, oppfølging av praksisveiledere, erfaring med erfaringskonsulent i virksomheten og betydningen av erfaringskonsulentutdanningen.

Praksisopplæring og oppfølging praksisveileder

Respondentene har gitt konkrete innspill som vi har valgt å kommentere punktvis.

- oppfølging av praksisveileder

Overordnet tilfreds med oppfølging av praksisveileder og kontakt med fagskolen. KBT Fagskole arrangerer praksisveilederseminar hvert semester, samt inviterer til oppstartssamtale og to vurderingssamtaler med praksisveileder, student og skoleveileder. Vedrørende administrative og praktiske spørsmål kan praksisplassen henvende seg til fagskolens praksisansvarlig.

- tettere kontakt med praksisveileder og student

Kontakten mellom praksisveileder og student kan variere avhengig av fordeling av arbeidsoppgaver og avtalt veiledningsstruktur. Ved praksisoppstart foreslår fagskolen at praksisveileder avsetter en time i løpet av uken for veiledning av studenten. Det er opp til veileder og student hvordan denne timen inndeles.

- honorering av praksisveiledere

Som utdanninginstitusjon har KBT Fagskole ikke et økonomisk rammeverk for å honorere praksisveiledere. Dette ville i så fall gått på bekostning av studentene ved å innføre skolepenger, noe som vil stride mot fagskolens ideologiske forankring om utdanning for alle.

- samtale med bare veiledere

Det er mulig for praksisveiledere å ta kontakt med fagskolen eller direkte med skoleveileder utenom de avtalte vurderingssamtalene.

- undervisning i teori om omsorgssvikt

Fagskolen setter pris på at praksisstedene gir innspill om relevante tema til undervisningen. Dette styrker sammenhengen mellom teori og praksis i utdanningen.

- grunnleggende kunnskaper om psykisk helse og rus tidlig i undervisningen

Fagskolen vil forsøke å ta dette i betraktning ved oppstart av nytt studieår.

- variert praksis i ulike deler av kommunale helse- og sosialtjenester

Utdanningen består av to praksisperioder og fagskolen anbefaler studentene å velge ulike praksisplasser når dette er mulig. Geografisk plassering og begrenset utvalg av praksissteder kan være en utfordring for enkelte studenter, samt at potensielle praksissteder ikke har kapasitet til å ta inn flere praksisstudenter.

Erfaringer av å ha en erfaringskonsulent i virksomheten

- Gjensidig læring
- Interessant å sammenligne ansatte som er tilsatt som erfaringskonsulent uten tilsvarende utdanning og praksisstudenten
- Bevisstgjøring rundt brukermedvirkning og det faglige nivået i virksomheten
- Evnen erfaringskonsulenten har til å stille spørsmål som ofte ellers blir glemt
- Opplever at brukere blir hørt på en annen måte i samtale med erfaringskonsulenten enn med "oss andre"
- Synliggjøre verdien av erfaringskompetanse for kollegaer

Betydningen av erfaringskonsulentutdanningen

Tilbakemeldingen fremstår unisont enig om at det er viktig med utdanningen, både for personene som tar utdanningen og for utviklingen av helsevesenet. Utdrag fra respondentenes svar:

> "Det er viktig for mange studenter som har levd et liv innen rus og psykisk helse. Mange har ikke fullført skole og har dårlige erfaringer fra skole. Det å ha en studie som muliggjør utdanning, som har trua på enkeltindivider og som tilrettelegger for at flest mulig skal fullføre, tenker jeg har en positiv effekt mtp. videre jobb og kanskje videre studier."
>
> "Tenker at denne utdanningen er veldig viktig for å sikre god kvalitet i tjenestene der slike stillinger etableres, og for å gi kompetansen den status og anerkjennelse den fortjener."
>
> "Det blir tydeligere for flere hva en erfaringskonsulent er og kan. Dette vil høyne status, erfaringskonsulenten får fagarbeiderstatus, og arbeidsgiver får større tydelighet i hva denne kompetansen er, og at den er viktig."

Tilbakemelding fra undervisere

Januar 2022 gjennomførte vi en spørreundersøkelse rettet mot tidligere undervisere og foredragsholdere fra tidsrommet august 2020 til desember 2021. Spørreundersøkelsen ble sendt til 22 personer hvorav 11 har svart. I undersøkelsen har vi vektlagt temaet kommunikasjon mellom fagskole og oppdragstaker før og etter oppdraget, samt gjennomføring av oppdraget. Respondentene kunne svare i åpne tekstfelt. Vi oppsummerer resultatene i tre kategorier:

1. Oppdragsbestilling

Overordnet har vi fått positivt tilbakemelding på informativ, tett og god kommunikasjon i forkant av oppdraget, samt at bestillingen har vært klar og tydelig. Det er forbedringspotensial på enkelte områder hvor kommunikasjonen opplevdes rotete og uklar ved bestillingen. For å forebygge uklare bestillinger skal vi jobbe med å konkretisere vårt

ønske om innhold i oppdraget.

2. Gjennomføring av oppdraget

Generelt positiv tilbakemelding på dette punktet og at fagskolen har bistått med god teknisk assistanse. Undervisere og foredragsholdere gir uttrykk for at de savner tilbakemelding fra studentene om deres opplevelse av undervisningen. Fagskolen har god dialog med studentene rundt dette, men kan bli bedre til å kommunisere dette videre til underviserne. For enkelte undervisere oppleves digital undervisning som utfordrende grunnet lite eller manglende kontakt med studentene. Dette er en generell svakhet ved digital undervisning og spesielt når det gjelder gjesteforelesere som ofte har en presis beregnet tid til undervisningen. I fremtidige evalueringer vil vi skille mellom digital og fysisk undervisning for å få bedre kjennskap til de ulike opplevelsene.

3. Etterbehandling av oppdraget

Overordnet tilfreds med oppfølging etter gjennomført undervisning: "meget god", "godt fornøyd", "god" og "bra". Enkelte ga tilbakemelding om lite eller "fraværende" kontakt med fagskolen samt etterspør tilbakemelding vedrørende undervisningen.

Tilbakemelding fra sensor

Etter avsluttet eksamensvurdering leverer sensor en evalueringsrapport om arbeidssituasjon for sensor, gjennomføring av eksamen, og forslag til forbedring og generelle kommentarer. Hittil har vi mottatt syv evalueringsrapporter, og vi har fulgt opp sensors anmodninger på følgende punkter:

- Tekstbehandling, oppgaveskriving og kildeføring

Høsten 2020 anmodet sensor å vektlegge opplæring av «generell oppgaveskriving» som innebærer «oppbygging av oppgaven, formelt språk, avsnittsoppbygning og kildeføring». Dette har vi jobbet med fortløpende og etablerte innen studieoppstart 2021 en egen side på Lifter i hvert emne som omhandler «Hjelpemidler og eksamenstips». Der finner studentene eksempeloppgave, link til ordbøker, kildeføringsverktøy, skrivetips, forslag til formulering og ordbruk og sjekkliste før innlevering av eksamen. Dette blir tatt opp i undervisningen og på veiledning i forbindelse med eksamensarbeidet. Det er obligatorisk å levere eksamensutkast til skoleveileder to uker før eksamensinnlevering, og studentene får tilbakemelding på struktur og innhold. I høstsemesteret holder vi kildeføringskurs og oppgaveskrivekurs hvor vi vektlegger formulering av problemstilling, samt øvelser om refleksjon og drøfting. I vårsemesteret holder vi pensum- og eksamenskurs hvor studentene kan drøfte relevant pensum til eksamensoppgaven og hvordan å anvende litteraturen.

Sensor for høstsemester 2021 har gitt tilbakemelding om en merkbar kvalitetsforbedring i eksamensbesvarelsene siden høsten 2020, men anmoder fremdeles at «studentene bør få opplæring i kildeføring».

- felles format for innlevering av eksamensbesvarelsene

I dette inngår anonymisering av eksamensbesvarelse for å «ivareta sensors objektivitet og eventuelt inhabilitet». Vi innførte våren 2021 eksamens-id som er teknisk knyttet til eksamensinnleveringen i Lifter og kan derfor ikke spores av ekstern sensor. Videre innførte vi et felles filformat til forbedring av intern arbeidsflyt under eksamensavvikling.

Generelt går det frem i rapportene at sensor er tilfreds med håndtering av det tekniske og administrative ved sensoroppdraget. Ekstern og intern sensor møtes for en gjennomgang av vurderingene før endelig vurdering blir gitt. Sensuroversikt og sensurveiledning er oversiktlig og veiledende.

Rekruttering

I forbindelse med oppstart av fagskolen i 2020 opplevde KBT Fagskole stor interesse for utdanningen for erfaringskonsulenter og mottok 71 søknader. Antall søknader i 2021 var på 88 søknader. Se oversikt i diagrammet under:

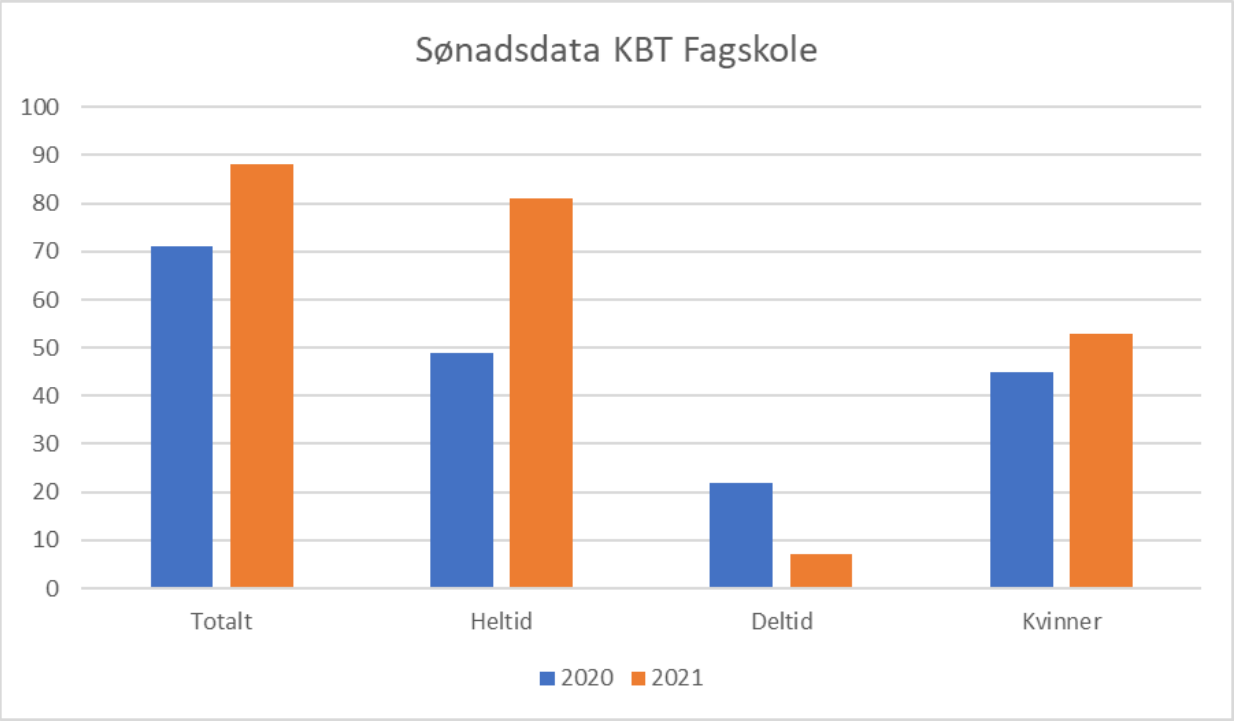

KBT Fagskole opplever stor interesse for studieåret 2022-2023 gjennom henvendelser via telefon og e-post. Den 10. Februar 2022 holdt KBT Fagskole infowebinar for personer som er interessert i å søke på utdanningen. Det ble gjort opptak og lagt ut på nettsiden. Videre blir dato for opptak og søknadsprosessen reklamert via sosiale media og fagskolens nettside. Søknadsskjema er tilgjengelig fra 1. februar og søknadsportalen åpner 1. april.

Veien videre etter fullført utdanning

I samarbeid med studentene fra studieåret 2020-2021 har vi opprettet et Alumni-nettverk for tidligere studenter ved KBT Fagskole. Krav til medlemmer er å ha fullført minst 10 studiepoeng ved fagskolen. Som medlem får en mulighet til å delta på faglige kurs eller

seminarer en gang per semester, enten gratis eller til redusert pris. Dette holdes i regi av KBT Fagskole eller via eksterne aktører. I tillegg arrangeres det 1-2 nettverksmøter per semester. Hensikt og formål med nettverket skal være:

- Nettverket skal være en møteplass både sosialt og faglig
- Ivareta nettverket på tvers av Alumni-studentene
- Nettverket skal være en arena for erfaringsdeling og faglig påfyll
- Nettverket skal bidra til utviklingen av EK-yrket

Oktober 2021 arrangerte vi det første nettverksmøtet som var en uformell samling med mål om å drøfte hvordan vi skal utforme og organisere nettverket videre. 10 medlemmer og 2 fagskoleansatte deltok på møtet. Medlemmene har gitt mange gode forslag til hva de ønsker av nettverksmøtene fremover:

> «[...] Kontakt, utveksling av erfaring i jobbsøking, dele erfaring ifbm. jobb, hva man driver med som erfaringskonsulent, møteplass for faglig oppdatering, erfaringsutveksling i hvordan man jobber og erfaringsbeskrivelsen, hvor og hvordan blir erfaringskonsulenter brukt, vanskelig å få jobb, videre kursing, informasjonsdeling om kurs, veier inn i arbeidslivet, hvordan å skaffe arbeidsplasser i kommunene, nettverket skaper trygghet i hverdagen, meningsutveksling om stillingene som erfaringskonsulent (lønn, arbeidsoppgaver, rettigheter), felles arena for å dra sammen på kurs og tipse hverandre, kompetansepåfyll og utvikling, påminnelse om hva en står for og brenner for som EK, kommunikasjonsarena, gjensidig støtte, informasjonsdeling til samfunnet og næringsliv [...]»

Desember 2021 arrangerte vi det andre nettverksmøtet med en presentasjon fra Siri Bjaarstad «Hva skaper de gode studentlivene?» - i et Recovery- og brukermedvirkningsperspektiv. Selv om dato og tidspunkt ble forsøkt samkjørt etter ønske fra medlemmene var oppmøtet på kun 6 medlemmer. Presentasjonen var etterfulgt av refleksjonsgrupper og samling i plenum for oppsummering og uformell prat.

I forbindelse med dette møtet har vi etablert en arbeidsgruppe som består av fire alumni-studenter og to ansatte fra fagskolen. Hensikt og formål med arbeidsgruppen er:

- å fremme og dyrke nettverkets faglige interesse
- planlegge og organisere 1-2 nettverksmøter per semester
- å være kontaktledd mellom alumni-studentene og fagskolen
- å dyrke reell brukermedvirkning i alumni nettverket
- skape aktivitet og deltakelse i alumni-nettverket

Videre jobber vi med en kartlegging av studenter som har fullført EK-utdanningen for å kunne si noe om karrieremulighetene etter endt utdanning. Med dette ønsker vi også å få innblikk i hvilken nytte og betydningen utdanningen har for utviklingen av EK-yrket, som f.eks. lønnsutviklingen og kompetansenivå.

Rektors oppsummering

Gjennomføring av studietilbudet i fagskolen i 2021 har gått svært godt og er gjennomført på en forsvarlig måte. Studietilbud og ivaretakelse av studentene har stått i fokus. Vi har også fått på plass nødvendige systemer, rutiner og organer i KBT Fagskole.

Utdanning for erfaringskonsulenter er en nettbasert utdanning med samlinger. Vi har fått avviklet både løpende undervisning på nettet, fysiske og nettbasert samlinger samt praksis for studentene til tross for pandemien.

Det vil fortsatt være behov for justeringer og videreutvikling på flere områder, slik at både drift og studier kan bli bedre. Se kommentar under punkt om "organisering" samt tiltaksplan for studieår 2022-2023 (vedlegg 5, s. 31).

Vedlegg

Vedlegg 1: Sammendrag praksisveilederseminar vår 2021

Studentens bakgrunn
Studentene ved KBT Fagskole har ulik bakgrunn og erfaring med arbeidslivet og utdanning, samt at noen avlegger praksis på eget arbeidssted. Dette gir ulike utgangspunkt for læring og oppgavefordeling. For å skape et godt læringsmiljø både student og praksisveileder kan det derfor være en fordel at studenten gir en presentasjon av seg selv ved oppstartssamtale. Dette vil bidra til videre selvrefleksjon i løpet av utdanningen. Presentasjonen bør handle om hva studenten ønsker å bidra med og hva motivasjonen for arbeidet er. Fagskolen vurderer å innlemme dette som en obligatorisk innleveringsoppgave i praksisemne EK004P.

Roller og ansvarsområder
For studenter og veiledere kan erfaringskonsulentrollen fortsatt være nytt, og kanskje til og med ukjent. Det kan derfor være en fordel at dette blir tema for første praksisveilederseminar ved oppstart av praksisperioden. Det vil være relevant å opplyse om kompetansenettverk, forum, avklare roller og ansvarsområder, og drøfte relevante arbeidsoppgaver. Ved det faglige aspektet vil vi vektlegge brukerorientering, brukermedvirkning og recoveryorientert tilnærming. KBT Fagskole ønsker å gi praksissted og studentene høy grad av fleksibilitet i utformingen av praksisarbeidet, men med hensyn til formelle og pedagogiske rammene som er gitt. Fagskolen vil streve etter å tydelig kommunisere dette rammeverket gjennom dialog og formalisering via f.eks. praksiskontrakt, veiledning og fagseminar.

Teoretisk opplæring
Vi drøftet tema vurdering av skikkethet og hvilke juridiske retningslinjer som gjelder for praksisstudenten. Vi kom frem til at opplæring av blant annet helsepersonalloven bør komme tidligere i undervisningen. Journalføring har blitt trukket frem og blir innlemmet i undervisningen fremover. Her med vekt på styrker og svakheter ved journalarbeid. Praksisveilederes tilbakemelding er at studentene gir god kritisk refleksjon, men viser fortsatt usikkerhet rundt egen rolle. Fagskolen har vektlagt refleksjonsoppgaver om personlig rolle, egen utvikling og erfaringskonsulentens rolle, i både undervisning og eksamensoppgavene, og vil fremover ytterligere vektlegge dette.

Læringsprogresjon
Praksisveiledere har etterspurt tydeligere kjennskap om læringsprogresjon hos den enkelte student, samt tilgang til hva studentene lærer i teoriemnene. I praksiskontrakten er læringsmålene for praksisemnene beskrevet, men mangler læringsmålene for teoriemnene. Fagskolen vil sørge for at praksisveiledere får tilsendt semesterplan, pensumliste, eksamensoppgavene, samlede læringsutbytteskrivelse for hele utdanningen, og læringsmålene for hvert emne. Vi håper dette vil gi tilstrekkelig informasjon og innsikt i studentens utdanningsplan.

Styrking av erfaringskonsulentrollen
Fagskolens samfunnsoppdrag er å bidra til utvikling og profesjonalisering av erfaringskonsulenten i helse- og velferdssystemet. Dette innebærer å bidra til utforming av stillingsidentitet, kompetansekrav og forventningsavklaringer. Dette gjøres i samarbeid med studentene og praksisstedene gjennom kvalitetssikringsarbeid og fortløpende dialog.

Vedlegg 2: Ordsky samling uke 42 høst 2021 Hvordan har lokalene fungert?

Vedlegg 3: Ordsky studieavslutning 2021: Hva kjennetegner en god erfaringskonsulent?

Vedlegg 4: Spørsmål intern studentundersøkelse

Samtykke
Hvilket fylke bor du i?
Har du fullført høyere utdanning før du begynte på KBT Fagskole?
Har du vært heltids- eller deltidsstudent skoleåret 2020-2021?
Hvor motivert er du for å studere nå før studiestart på høstsemesteret 2021?
Hvor mange timer i uka har du brukt på læringsaktiviteter organisert av KBT Fagskole?
Hvor mange timer i uka har du brukt på egenstudier?
Hvor stor har arbeidsbelastningen med studiene på fagskolen vært?
I hvilken grad har du opplevd du å få relevant informasjon om aktiviteter og studiet gjennom de ulike informasjonskanalene?
Hvordan opplevde du at overgangen til å være student ved KBT Fagskole gikk?
I hvilken grad er du enig om følgende påstander om undervisningskvaliteten?
Hvor interessante synes du de følgende pensumbøkene har vært?
Hvilken grad har du opplevd godt læringsutbytte av følgende læringsaktiviteter?
Jevnt over, hvor fornøyd er du med de ulike formene for digital undervisning?
Hvor fornøyd er du med de ulike digitale plattformene?
I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene om digital undervisning?
Hvor enig er du i følgende påstander om EK001T Medmenneske og profesjonalitet?
Hvor enig er du i følgende påstander om EK002T Pedagogisk-psykologiske emner?
Hvor enig er du i følgende påstander om EK003T Helse- og velferdstjenester?
Har du hatt praksis i dette studieåret?
I hvilken grad er du enig om følgende påstander om praksis?
Har din faglige utvikling som student ved fagskolen vært bedre eller dårligere enn forventet?
Hva tror du er årsaken til at din faglige utvikling har vært dårligere enn forventet? Huk av for maks tre alternativer.
Når du har opplevd å stå fast med et faglig problem, og ikke kommet videre på egenhånd: i hvilken grad har du brukt følgende hjelpemidler?
I hvilken grad har sosiale og faglige faktorer motivert deg i din studiehverdag?
Hvilke faglige faktorer har motivert deg mest i studiehverdagen? Huk av for maks 3 alternativer.
Hvilke sosiale faktorer har motivert deg mest i studiehverdagen? Huk av for maks 3 alternativer.
Hvilke vurderingsformer har motivert deg mest til studiet? Huk av for maks 3 alternativer.
Hvor motivert var du for å studere før semesterstart?
I hvilken grad kjenner du deg igjen i følgende påstander?
I hvilken grad har du følt deg sett når du har deltatt på følgende aktiviteter?
På hvilke arenaer møter du medstudenter? Huk av for maks 3 alternativer.
Hvor mye tid har du i snitt brukt per uke på disse aktivitetene?
Hva kan vi på KBT Fagskole gjøre for å øke studiekvaliteten? For motivasjon, faglig utvikling, læringsmiljø og trivsel.

Vedlegg 5: Tiltaksplan for studieåret 2022-2023

Vurderingsområder	Tiltak	Ansvarlig
Yrkesrelevans	Videreutvikle samarbeid med praksisfeltet	Rektor og praksisansvarlig
Alumni	Videreutvikle alumni nettverk, oppfølging av tidligere studenter	Studierådgiver
Brukergrensesnitt og funksjoner i læringsplattformen	Videreutvikle læringsplattformen, bedre informasjonsflyt	Studierådgiver og -konsulent
Veiledning og studentoppfølging	Ansette lærerassistenter	Rektor
Skikkethet	Gjennomgå og justere rutiner for vedr. skikkethet, personalopplæring	Studierådgiver og rektor
Personalutvikling	Kartlegging av områder hvor det er behov for mer kompetanse i personalgruppa og sette i gang systematiske kompetansehevingstiltak	Rektor
Administrative rutiner	Beskrive og digitalisere flere administrative rutiner. Jfr. prosjekt støttet fra DIKU	Studierådgiver og administrasjonssekretær
Oppfølging ved frafall	Oppdatere rutiner for oppfølging ved frafall. Ulike faser: utsettelse, avbrudd, permisjon	Studierådgiver og administrasjonssekretær
Oppfølging undervisere	Oppdatere rutiner for tilbakemelding: kommunikasjon før undervisning, gjennomføring av undervisning og etter undervisning	Studierådgiver og administrasjonssekretær
Kvalitetssikring	Videreutvikle og oppdatere kvalitetssikringssystemet (KSS)	Studierådgiver

Referanser

Erfaringssentrum. (u.å.). Erfaringssentrum. Interesseorganisasjon for Erfaringskonsulenter. Hentet 21. Januar fra: https://erfaringssentrum.no/

Fagskoleloven. (2018). *Lov om høyere yrkesfaglig utdanning*(LOV-2018-06-08-28). Lovdata. https://lovdata.no/lov/2018-06-08-28

Fagskoletilsynsforskriften. *Forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning*(*FOR-2020-04-23-853). Lovdata.* https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-04-23-853/KAPITTEL_4#%C2%A74-1

Forum for fagskoler. (u.å.). *Om Forum for Fagskoler*. Hentet 21. januar 2022 fra: https://www.abelia.no/bransjeforeninger/fff-forum-for-fagskoler/om-forum-for-fagskoler/

KBT Fagskole. (2019). *Klagenemnd*. Hentet 21. Januar 2022 fra: https://www.kbtfagskole.no/uncategorized/klage/

KBT Fagskole. (2021). *Studieplan 2021-2022. Utdanning for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid*: https://www.kbtfagskole.no/wp-content/uploads/2019/04/Studieplan-2021-2022-KBT-Fagskole.pdf

KBT Fagskole. (u.å.). Studentdemokrati og kvalitetssikring. Hentet 18. februar 2022 fra: https://www.kbtfagskole.no/uncategorized/system-for-kvalitetssikring/

NOKUT. (2022, 12. januar). *Akkrediterte fagskuletilbod*. Hentet 21. januar 2022 fra https://www.nokut.no/databaser-og-fakta/akkrediterte-fagskuletilbod/

NOKUT. (u.å.). *Nivåa i kvalifikasjonsrammeverket*. Hentet 29. mars 2022 fra https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-for-livslang-laring/nivaa-i-kvalifikasjonsrammeverket/

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter. (2022). *Organisasjon for Norske Fagskolestudenter.* Hentet 21. januar 2022 fra: https://www.fagskolestudent.no/

Svare Leinan, T. B. (2020, 17. mars). *Fagskoleutdanning for erfaringskonsulenter.* Hentet 21. Januar 2022 fra: https://kbtkompetanse.no/fagskoleutdanning-for-erfaringskonsulenter/

Trøndelag fylkeskommune. (2021, 14. juni). *Studentombud*. Hentet 21. Januar 2021 fra: https://web.trondelagfylke.no/trondelag-hoyere-yrkesfagskole/studentinfo/Studentombud/

Trøndelag fylkeskommune. (2021, 9. september). *Arena for høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag*. Hentet 21. Januar 2021 fra: https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/utdanning/hyu/arena-for-hoyere-yrkesfaglig-utdanning-i-trondelag/